

2024/2030

24.7.2024.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2024/2030

(2024. gada 23. jūlijs),

ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 paredz ārkārtas finansiālo atbalstu augļu un dārzeņu nozarei un vīna nozarei, kuru skāruši nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi Austrijā, Čehijā un Polijā

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007⁽¹⁾, un jo īpaši tās 221. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) 2024. gada pavasarī daļu Austrijas skāra nepieredzēti skarbi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi (sals), pirms kuriem janvārī, februārī un martā bija neparasti augsta temperatūra. Tādējādi veģetācija, kas bija attīstījusies vidēji trīs nedēļas priekšlaicīgi, bija jutīgāka pret zemāku temperatūru nekā parasti pavasarī. Salnas vilnis būtiski ietekmēja sēkleņaugļus un kaulēņaugļus, kā arī vīna nozari.
- (2) 2024. gada aprīļa otrajā pusē Čehijas teritorijā divas nedēļas bija nepieredzēti skarbi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi (sals), kuru dēļ vairākas dienas temperatūra bija zemāka nekā parasti. Ņemot vērā to, ka ārkārtīgi silto marta laikapstākļu dēļ veģetācija bija attīstījusies ļoti strauji, nepieredzēti cieta augļu dārzi un vīnogulāji. Salnas vilnis smagi skāra auglīkopību un vīna nozari.
- (3) 2024. gada aprīlī nepieredzēti skarbi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi (sals) skāra daļu Polijas. Ņemot vērā to, ka marta labvēlīgo apstākļu dēļ veģetācija bija attīstījusies strauji, sals negatīvi ietekmēja augļus un dārzenus, jo īpaši augļu dārzus un ogulājus, kā arī vīna nozari. 2024. gada maijā atkal bija nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi (krusa), kas augļu un dārzeņu nozarei nodarīja papildu kaitējumu.
- (4) Lai gan ir pazīmes, ka līdzīgi nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi notiek tāpēc, ka ir kopumā pieauguši ar klimata pārmaiņām saistītie riski lauksaimniecībai, Austrijā, Čehijā un Polijā tiem ir bijusi ārkārtēja intensitāte, skarot ievērojamu ražošanas platību un produkcijas daļu.
- (5) Ievērojamais kaitējums, ko minētie nelabvēlīgie klimatiskie apstākļi nodarījuši lauksaimniecības produktu ražotājiem, un no tā izrietošais ienākumu zaudējums Austrijā, Čehijā un Polijā skartajiem lauksaimniekiem apdraud lauku saimniecību ekonomisko dzīvotspēju.
- (6) Tāpēc, lai palīdzētu risināt šo nelabvēlīgo klimatisko apstākļu sagādātās īpašās problēmas, būtu jāpieņem jauns ārkārtas pasākums.
- (7) Ievērojamais kaitējums un ekonomiskais zaudējums, ko nelabvēlīgu klimatisko apstākļu dēļ cietuši lauksaimniecības produktu ražotāji, ir īpaša problēma Regulas (ES) Nr. 1308/2013 221. panta nozīmē, un tā nav viegli atrisināma ar pasākumiem, ko veic saskaņā ar minētās regulas 219. vai 220. pantu. Situācija nav īpaši saistīta ar kādu noteiktu un vienreizēju tirgus traucējumu vai ar konkrētiem šāda tirgus traucējuma draudiem. Tā nav arī saistīta ar dzīvnieku slimību izplatības apkarošanas pasākumiem vai ar patērētāju uzticības zaudēšanu sabiedrības, dzīvnieku vai augu veselības risku dēļ.

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

- (8) Austrijai, Čehijai un Polijai pieejamā summa būtu jānosaka, ņemot vērā attiecīgo Austrijas, Čehijas un Polijas īpatsvaru Savienības lauksaimniecības nozarē, pamatojoties uz tiešo maksājumu neto maksimālo apjomu, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/2115 ⁽²⁾ V pielikumā, kā arī ņemot vērā neseno nelabvēlīgo klimatisko apstākļu ietekmi šajās dalībvalstīs.
- (9) Austrijai, Čehijai un Polijai šis atbalsts būtu jāsadala, izmantojot visiedarbīgākos kanālus, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, kuros ņemts vērā attiecīgo lauksaimnieku grūtību un faktisko ekonomisko zaudējumu apmērs. Tām būtu jānodrošina, ka lauksaimnieki ir atbalsta faktiskie labuma guvēji, un jāizvairās no jebkādiem tirgus vai konkurences izkropļojumiem.
- (10) Austrijai, Čehijai un Polijai piešķirtās summas tikai daļēji risinātu ekonomiskās grūtības, ar kurām saskaras lauksaimnieki, tāpēc būtu jāatļauj šīm dalībvalstīm piešķirt papildu valsts atbalstu ražotājiem saskaņā ar šajā regulā noteiktajiem nosacījumiem.
- (11) Lai Austrijai, Čehijai un Polijai dotu rīcības brīvību atbalstu sadalīt, ņemot vērā attiecīgo lauksaimnieku apstākļus, būtu jāatļauj šo atbalstu kumulēt ar citu atbalstu, ko finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai, turklāt nepieļaujot pārmērīgu kompensāciju lauksaimniekiem.
- (12) Lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas, Austrijai, Čehijai un Polijai būtu jāņem vērā atbalsts, kas piešķirts saskaņā ar citiem valsts vai Savienības atbalsta instrumentiem vai privātām shēmām, kas paredzētas reaģēšanai uz attiecīgajiem ekonomiskajiem zaudējumiem.
- (13) Budžeta apsvērumu dēļ izdevumi, kas Austrijai, Čehijai un Polijai radušies šā ārkārtas pasākuma ietvaros, Savienībai būtu jāfinansē tikai tad, ja šādi izdevumi veikti līdz noteiktai attiecināmības dienai. Tāpēc šim ārkārtas pasākumam paredzētais atbalsts būtu jāizmaksā līdz 2025. gada 31. janvārim.
- (14) Pēc 2025. gada 31. janvāra maksājumi nav veicami, tāpēc Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2022/127 ⁽³⁾ 5. panta 2. punkts, kas paredz pēc termiņa veikto mēneša maksājumu proporcionālu samazinājumu, nav piemērojams.
- (15) Lai Savienība varētu uzraudzīt ar šo regulu ieviestā pasākuma efektivitāti, Austrijai, Čehijai un Polijai būtu jāpaziņo Komisijai detalizēta informācija par šīs regulas īstenošanu.
- (16) Lai nodrošinātu to, ka lauksaimnieki saņem atbalstu iespējami drīz, būtu jānodrošina Austrijai, Čehijai un Polijai iespēja īstenot šo regulu nekavējoties. Tāpēc šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
- (17) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas komitejas atzinumu,

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2115 (2021. gada 2. decembris), ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

⁽³⁾ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2022/127 (2021. gada 7. decembris), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/2116 papildina ar noteikumiem par maksājumu aģentūrām un citām struktūrām, finanšu pārvaldību, grāmatojumu noskaidrošanu, nodrošinājumiem un euro izmantošanu (OV L 20, 31.1.2022., 95. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

1. Lai lauksaimniekiem nodrošinātu ārkārtas atbalstu, ievērojot šajā regulā izklāstītos nosacījumus, Austrijai pieejamā Savienības atbalsta kopsumma ir 10 miljoni EUR, Čehijai pieejamā Savienības atbalsta kopsumma ir 15 miljoni EUR, bet Polijai pieejamā Savienības atbalsta kopsumma ir 37 miljoni EUR.
2. Austrija, Čehija un Polija 1. punktā minētās summas izmanto pasākumiem, kuru mērķis ir visvairāk skartajiem lauksaimniekiem augļu un dārzeņu nozarē un vīna nozarē kompensēt ekonomiskos zaudējumus, kas ietekmē lauksaimnieku dzīvotspēju.
3. Šā panta 2. punktā minētos pasākumus veic, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, kuros ņemti vērā faktiskie ekonomiskie zaudējumi, kas skartajiem lauksaimniekiem radušies, un kuri nodrošina, ka attiecīgie maksājumi nerada ne tirgus, ne konkurences izkropļojumus.
4. Austrija, Čehija un Polija nodrošina, ka Savienības atbalsta ekonomiskais ieguvums tiek pilnībā nodots lauksaimniekiem gadījumā, ja lauksaimnieki nav Savienības atbalsta maksājumu tiešie labuma guvēji.
5. Tiesības pretendēt uz Savienības atbalstu par 1. punktā minētajiem Austrijas, Čehijas un Polijas izdevumiem saistībā ar maksājumiem par 2. punktā minētajiem pasākumiem ir tikai tad, ja šie maksājumi veikti līdz 2025. gada 31. janvārim.
6. Pasākumus, kas veikti saskaņā ar šo regulu, drīkst kumulēt ar citu atbalstu, ko finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai.
7. Pasākumiem, kas veikti saskaņā ar 2. punktu, Austrija, Čehija un Polija var piešķirt papildu valsts atbalstu, nepārsniedzot 200 % no attiecīgajām summām, kuras noteiktas 1. punktā, un pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, ar noteikumu, ka izrietošie maksājumi nerada ne tirgus, ne konkurences izkropļojumus, ne pārmērīgu kompensāciju.
8. Lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas, kad Austrija, Čehija un Polija piešķir atbalstu saskaņā ar šo pantu, tās ņem vērā atbalstu, kas, lai reaģētu uz attiecīgajiem ekonomiskajiem zaudējumiem, piešķirts saskaņā ar citiem valsts vai Savienības atbalsta instrumentiem vai privātām shēmām.

2. pants

1. Austrija, Čehija un Polija nekavējoties un ne vēlāk kā 2024. gada 31. oktobrī Komisijai par 1. pantā minētajiem pasākumiem paziņo šādu informāciju:
 - a) veicamo pasākumu apraksts;
 - b) kritēriji, kas izmantoti atbalsta piešķiršanas metožu noteikšanai, tā summas un pamatojums atbalsta sadalei starp lauksaimniekiem;
 - c) to pasākumu paredzētā ietekme, kuru mērķis ir lauksaimniekiem kompensēt ekonomiskos zaudējumus;
 - d) darbības, kas veiktas, lai pārbaudītu, vai plānotā pasākumu ietekme ir panākta;
 - e) darbības, kas veiktas, lai nepieļautu konkurences izkropļojumus un pārmērīgu kompensāciju;
 - f) prognoze par Savienības izdevumu maksājumiem, sadalot tos pa mēnešiem līdz 2025. gada 31. janvārim;
 - g) saskaņā ar 1. panta 7. punktu piešķirtā papildu atbalsta lielums;
 - h) darbības, kas veiktas, lai kontrolētu lauksaimnieku tiesības pretendēt uz atbalstu un aizsargātu Savienības finanšu intereses.
2. Ne vēlāk kā 2025. gada 15. jūnijā Austrija, Čehija un Polija Komisijai paziņo kopsummas, kas izmaksātas par katru pasākumu (attiecīgā gadījumā tās iedalot Savienības atbalsta summās un papildu valsts atbalsta summās), labuma guvēju skaitu un veidu un pasākuma iedarbīguma novērtējumu.

3. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2024. gada 23. jūlijā

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja*
Ursula VON DER LEYEN